

Zápis z jednání výkonného výboru AKVŠ dne 24. listopadu 2020

Čas jednání: 24. 11. 2020, 10:00 – 11:30

Místo jednání: online přes MS Teams

Přítomni: M. Bočková, L. Hrdličková, J. Jirát, J. Kříž, H. Landová, P. Rygelová, R. Římanová, H. Sedláčková, V. Šubrta

1. Aktuality z knihoven

- Stupeň 4 PES povoluje výdejní okna
- VŠ knihovny, které se řídí pokyny ze svých univerzit + PES, již v režimu výdejních oken pracují nebo je nově v různé podobě zavedly, podle aktuální situace na jednotlivých VŠ jsou nastaveny prolongace.

2. Aktuality z pracovních jednání a uskutečněných akcí v rámci i mimo AKVŠ

- H. Landová a V. Šubrta – jednání se Š. Stibůrkem, MŠMT:
Projednáván byl záměr AKVŠ ohledně tvorby Koncepce rozvoje VŠ knihoven, která by navazovala za VŠ knihovny na schválenou „Koncepti rozvoje knihoven v ČR na léta 2021-2027 s výhledem do roku 2030“. Š. Stibůrek doporučil při tvorbě užít výraz „implementace“ či „plán“ apod., s tím, že užití stejného slova „koncepce“ by mohlo být zavádějící.
- Další obsah jednání: projekty (CRP), dostupnost e-publikací, nastavení komunikace a spolupráce s MŠMT.
- H. Landová je člen výběrové komise na nového generálního ředitele v NK ČR; přihlásilo se 5 kandidátů, komise zasedá 8. 12.2020.
- BA 2020 – anketa – v Teams v Google formuláři je 30 odpovědí na anketu. Příprava BA 2021 se uskuteční při příštím setkání VV.

3. Zprávy z pracovních skupin

- P. Rygelová podrobně informovala o činnosti Iniciativy OA a tématech open science, viz: Přehled akcí od září 2020 (detailní text informací z oblasti OA je uveden v příloze)
- ✓ **16. 9. 2020 druhá koordinační schůzka skupiny open science (online)** za účasti zástupců NTK, AKVŠ, Cesnet, OpenAIRE aj. Představení aktivit NTK v projektu NCIP VaVaI¹, informace o legislativních změnách v zákonech 130/2002 o podpoře výzkumu.. a 106/1999 o svobodném přístupu k informacím ve vztahu k open science a implementaci evropské směrnice 2019/1024 o otevřených datech. Shrnutí doplní Jiří Marek dne 10. 12. 2020 na schůzce IOA.
- ✓ **Srpen/říjen 2020 – dotazník postoj autorů k open access publikování** – celkem 1605 odpovědí + přes 500 odpovědí v samostatném pilotním dotazníku UK. Zapojené instituce dostaly své dílčí výsledky k vlastnímu zpracování, celková zpráva bude k dispozici v lednu 2021.
- ✓ **12. 10. 2020 - online seminář Open Access pro EIZ** - přehledový seminář, shrnující v max. míře aktuální stav zlaté cesty otevřeného přístupu v ČR i ve světě; následná diskuze nad obnovením EIZ skupiny, výsledkem debaty **sdílený dokument pro sběr návrhů na členství v PS²**: Katolická (ZČU), Votýpková (VŠB-TUO), Skoruša (ČVUT), Kubátová (UHK), Mikešová (UPOL), Škopan (UK), Panchártek Suchá (UK), Rýznarová (ČZU), Svobodová (Mendelu), Kostecká (OU); **předsedu**: Hrdličková (ČVUT), Kratochvíl (MU), Panchártek Suchá (UK); **program činnosti, viz odkaz** na dokument v poznámce pod čarou.
- ✓ **29. 10. 2020** proběhl **informační seminář o open science pro RVVI**, organizoval Jiří Marek (MU).
- ✓ **7. 11. 2020 - OpenAIRE národní workshop v rámci konference OpenAlt**, kromě jiného prezentace dr. Bartoška s výsledky národního průzkum repozitářů podle opatření 6 Akčního plánu³, výsledná zpráva z průzkumu dostupná na webu vyzkum.cz⁴.

- ✓ Chystá se **založení pracovní skupiny pro research data management**. Iniciátorem je ÚVT MU jako člen národní infrastruktury **e-infra.cz**⁵, sdružující Cesnet, IT4Innovations, Cerit-SC. Koordinátorem PS by měl být Michal Růžička (MU). Cílem PS je nastavit infrastrukturu pro výzkum na model open science (zejména na otevřená výzkumná data) v ČR a zapojit ji do evropských struktur, do evropského open science cloudu – EOSC. Aktivita PS bude v souladu s vypsáním programem OP JAK MŠMT. MŠMT open science podporuje i ve svém strategickém plánu pro roky 2021+⁶. VŠ mohou do konce března podávat své návrhy strategických plánů, viz dokument osnova plánu investičních aktivit pro roky 21-30.
- ✓ **10. 12. 2020 proběhne schůzka celé IOA** – cílem je shrnutí událostí roku 2020 a diskuze nad budoucností IOA. Vzhledem k tomu, že se završila více než 10letá etapa etablování tématu otevřeného přístupu k vědeckým informacím do českého akademického prostředí, účel své existence IOA do značné míry splnila. Témata k další činnosti určitě nemizí, Pavla Rygelová a Tereza Simandlová se však rozhodly k 31. 1. 2020 ukončit svou aktivitu na pozici vedoucích IOA, a to z důvodu svých omezených časových možností, které jim nedovolují věnovat se vedení IOA v plném rozsahu, jaký by IOA potřebovala.
- ✓ Pokud by se nenašel nový vedoucí IOA a činnost celé IOA byla ukončena, neznamená to, že by nebylo zajištěno následnictví. Rýsují se dvě nové aktivity, které téma open science ponese dále, jednak projekt NTK NCIP VaVaI a jednak PS pro RDM. Dále již plnohodnotně funguje pracovní skupina OA manažerů – pracovníků na pozicích OA manažerů v rámci projektů HR Awards.

¹ Viz také prezentace E. Dibuszové na konferenci Bibliotheca academica

² https://docs.google.com/document/d/1ISUZtU_PTWJiYwHIPID5-lQmTHQlQcyuqRzAKxYQXok/edit

³ <https://www.openalt.cz/2020/program.php>

⁴ <https://www.vyzkum.cz/FrontClanek.aspx?idsekce=876328>

⁵ <https://www.e-infra.cz/>

⁶ <https://www.msmt.cz/vzdelavani/vysoke-skolstvi/strategicky-zamer-ministerstva-pro-oblast-vs-na-obdobi-od>

- **H. Landová** – dlouholetou, vysoce kvalitní práci P. Rygelové došlo ke splnění mise, OA je celostátně implementován. Potřebujeme však neztratit vazby a informace z open science dění.
- **P. Rygelová** se rovněž rozhodla k 31.12.2020 ukončit svou pozici člena VV AKVŠ.
- **H. Landová** krátce shrnula stav v pracovní skupině IVIG, není příznivý – zejména po personální stránce - navzdory roku 2020, který přeje novým vzdělávacím aktivitám a možnostem. Schůzka IVIG se uskuteční v 12/2020.

4. Akce AKVŠ do konce roku 2020

- **Setkání ředitelů** online se uskuteční 17. 12. 2020. Úkolem bude probrat s nimi plán činnosti na r. 2021. Bude upřesněno.

5. VV do konce roku

- **Setkání VV** online 11. 12. 2020. Bude upřesněno.
- **Přípravy VK 2021 na prosincovém setkání VV**
- **J. Kříž** - ad Kramerius, e-prezenčka, Bookport atd. – jak řešit systémově? Inicie schůzky na téma stálého zpřístupnění digitalizovaných dokumentů a jeho formy je žádoucí, vzhledem ke komplexnosti problému. Je nutné začít analýzou potřeb a nejlépe domluvou na spolupráci univerzit a VŠ.

6. Úkoly do příštího jednání

- V. Šubrta připraví draft „Kramerius a spol.“ pro příští jednání VV.

Zapsala: H. Sedláčková 24. 11. 2020

Schválila: H. Landová

Příloha:

Informace k činnosti Iniciativy OA a tématech open science

Přehled akcí od září 2020

16. 9. 2020 druhá koordinační schůzka skupiny open science (online)

Srpen/říjen 2020 – dotazník postoj autorů k open access publikování

12. 10. 2020 - online seminář Open Access pro EIZ

29. 10. 2020 proběhl **informační seminář o open science pro RVVI**, organizoval Jiří Marek (MU).

7. 11. 2020 - OpenAIRE národní workshop v rámci konference OpenAlt

10. 12. 2020 proběhne schůzka celé IOA – cílem je shrnutí událostí roku 2020 a diskuze nad budoucností IOA.

P. Rygelová, dne 24. 11. 2020